

Dones matemàtiques i estadístiques, elles també hi han de ser: completem el pòster “*Men in Modern Mathematics!*”

Hipàtia (nascuda c. 350-370; va morir 415 dC)



Va ser una filòsofa, astrònoma i matemàtica neoplatònica hel·lenística, que va viure a Alexandria, Egipte. Va ser una pensadora destacada de l'escola neoplatònica d'Alexandria, on va ensenyar filosofia i astronomia. Encara que precedida per Pandrosion, una altra matemàtica alexandrina, és la primera matemàtica la vida de la qual està raonablement ben documentada.



I. C

Nascuda a Crotona al segle VI a. C., va ser una matemàtica, filòsofa grega, esposa de Pitàgores i membre de l'escola pitagòrica. Se li atribueix haver escrit tractats de matemàtiques, física i medicina, i també sobre la proporció àuria.

Gertrude Cox (1900-1978)



Anomenada com a primera dama en Estadística, al 1940, va dirigir el primer departament d'Estadística Experimental a l'Escola d'Agricultura de la Universitat de Carolina del Nord. Això la va convertir en la primera dona directora del recinte. A més, Cox va ser la primera dona cap de l'Institut d'Estadística de la Universitat de Carolina del Nord el 1944. Un any més tard, va participar com a editora principal de la revista *Biometrics* durant 10 anys.



Agnesi (1718-1799)

Matemàtica italiana. Es va fer famosa pel seu llibre de càlcul diferencial i integral *Instituciones analíticas*, publicat el 1748 i considerat el tractat més important de càlcul diferencial escrit fins aleshores. És coneguda per la formulació d'una corba cúbica, la 'versiera' o 'cúbica d'Agnesi'. Va prendre possessió d'una plaça de matemàtiques i filosofia natural a la Universitat de Bolonya.

Émilie Du Châtelet (1706-1749)



Va ser una aristòcrata francesa qui, podent dedicar-se a la vida de luxes que la seva posició li proporcionava, va triar viure una vida dedicada a l'estudi de la ciència. La seva vida acadèmica es va enfocar principalment en les matemàtiques i la física, per la qual cosa un dels seus treballs més reconeguts, a més a més del propi, és la traducció i anàlisi de l'obra de Newton. El seu assaig sobre “La naturalesa i propagació del foc” (1744) i els tres volums de la seva obra *Les institutions de la física* són els seus treballs més reconeguts.

Sophie Germain (1776-1831)



Va treballar sobre la teoria dels nombres seguint els mètodes proposats per Gauss. El teorema que porta el seu nom va ser la fita més destacada, des de 1753 fins a 1840, per demostrar l'últim teorema de Fermat. Posteriorment, la seva recerca es va orientar cap a la teoria de l'elasticitat; i el 1816 va aconseguir el Premi Extraordinari de les Ciències Matemàtiques que l'Acadèmia de Ciències de París.

Mary Somerville (1780-1872)



Va tenir una posició i una indiscutible reputació professional i científica.

Quan va començar a realitzar experiments a casa seva, era el seu marit qui havia de fer arribar els resultats a la Royal Society. Va ser escollida per la societat científica per realitzar la traducció de la *Mecànica Celeste* de Laplace. Va ser una ferma defensora de la igualtat dels drets per a les dones i, per tant, de l'educació científica d'aquestes.

Pàgina 2 de 7

Sófía Kovalévskaia (1850-1891)



Matemàtica russa. Nascuda a Moscou en el si d'una família latifundista, va haver de contreure matrimoni de conveniència per poder estudiar fora del seu país. Va elaborar treballs rellevants sobre les equacions diferencials, les integrals abelianes i els anells de Saturn. El 1881 va ser la primera dona catedràtica i el 1889 va rebre un premi de l'Acadèmia Sueca de Ciències i va ser elegida membre de l'Acadèmia de Ciències Russa.

Emily Noether (1882-1935)



Considerada per David Hilbert, Albert Einstein i altres personatges com la dona més important en la història de la matemàtica, va revolucionar la teoria d'anells, teoria de cossos i la de K-àlgebres. En física, el teorema de Noether explica la connexió fonamental entre la simetria en física i les lleis de conservació. Tot i això, se li va negar la possibilitat d'un lloc digne a la universitat pel fet de ser dona.

Florence Nightingale (1820 - 1910)



Estadística, reformadora social britànica i fundadora de la infermeria moderna. Va ser pionera en el desenvolupament de gràfics estadístics per representar visualment les dades. Va ser la primera dona admesa a la Royal Statistical Society així com membre honorària de l'American Statistical Association.

Mary Cartwright (Inglaterra, 1900 - 1998)



Va ser una matemàtica britànica. Juntament amb J. E. Littlewood, va ser la primera a analitzar el sistema dinàmic amb la Teoria del Caos.

Maria del Carmen Martínez Sancho (1901-1995)



Va ser la primera doctora espanyola en Matemàtiques el 1928.

Va dedicar la major part de la seva vida a instruir als altres en aquesta disciplina fent classes en diferents recintes com

l'Institut-Escola i l'Institut Infanta Beatriz, tots dos a Espanya, així com a l'Institut Central d'Educació i Instrucció a Alemanya.

El 1927 va ser acceptada a la Societat Matemàtica Espanyola.

Marie-Louise Dubreil-Jacotin (1905-1972)



Matemàtica parisenca qui va destacar no només pels seus estudis sobre mecànica de fluids i àlgebra, sinó també per la seva àrdua lluita per donar reconeixement a les dones dins de la ciència. Va tenir una relació acadèmica i personal propera amb Emmy Noether qui va ser part important de la seva formació.

Grace Hopper (1906-1992)



Va ser una destacada científica computacional i marina nord americana. És considerada una de les primeres enginyeres de programari i una de les que més ha influït en el desenvolupament de la programació actual. A ella se li adjudica el primer ús del terme bug per referir-se a un error de programació.

Pàgina 4 de 7

Emma Castelnuovo (1913 - 2014)



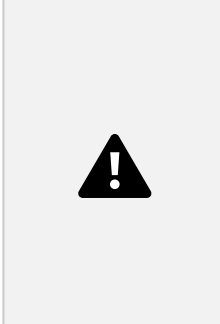
Va ser una professora i matemàtica italiana, destacada pel seu treball innovador en l'enfocament didàctic de la disciplina, especialment de la geometria euclidiana.

Katherine Johnson (1918-2020)



Física, científica espacial i matemàtica nord-americana a qui es deu molts dels avenços fets per la NASA. El seu procés educatiu va ser complex només per ser dona sinó també per la seva ascendència afroamericana, però va aconseguir entrar a diferents espais d'estudi on no s'havia permès abans com el West Virginia University. Va ser ella qui va calcular la trajectòria de l'Apollo 11 que portaria l'home a la lluna el 1969. La pel·lícula "Hidden Figures" està inspirada en ella.

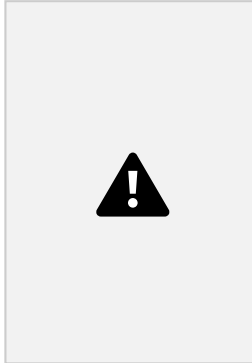
Iulia Robinson (1919-1985)



Matemàtica nord-americana interessada per temes d'àlgebra que va dedicar molt de la seva carrera a buscar solucions a problemes plantejats per altres estudiosos com David Hilbert, matemàtic alemany. Va ser triada com a membre de la divisió de matemàtiques de l'Acadèmia Nacional de Ciència,

sent la primera dona a la qual se li donava aquest càrrec; també va ser presidenta de la Societat Americana de Matemàtiques de 1982 a 1984.

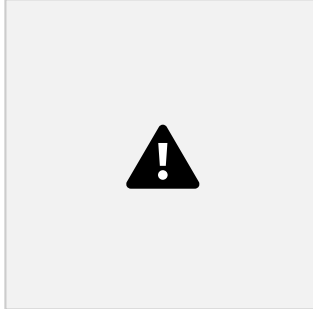
Ann Mitchell (1922-2020)



Durant la Segona Guerra Mundial, Ann va formar part d'un equip que s'encarregava de dissenyar menús per a màquines de xifrat on es volia trencar els codis enviats pels alemanys. Aquesta investigació va servir com a pionera per al que ara és la programació, però el seu treball i identitat van romandre ocultes. La seva història s'inclou al llibre *The Bletchley Girls: War, Secrecy, Love and Loss: The Women of Bletchley Park Tell Their Story* (2015) de la historiadora Tessa Dunlop

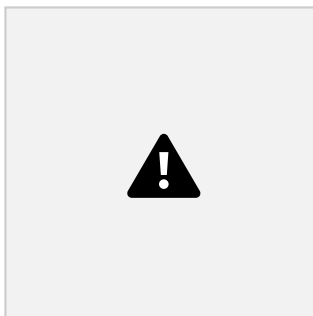
Pàgina 5 de 7

María Josefa Wonenburger (Espanya, 1927 – 2014)



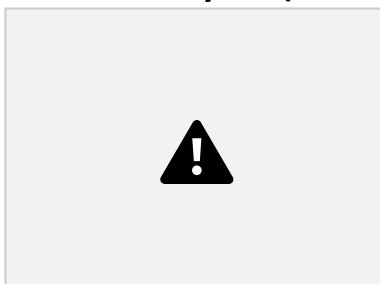
Matemàtica gallega que va desenvolupar els seus treballs d'investigadora als Estats Units i al Canadà. Va ser la primera dona espanyola a rebre una beca Fulbright.

Pilar Bayer (1946)



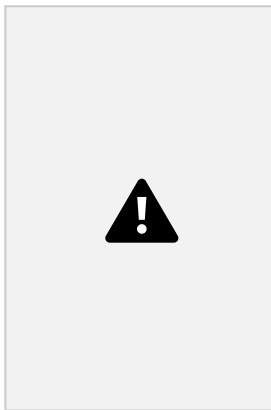
El 1967 va obtenir el títol de professora de piano al Conservatori Municipal de Música de Barcelona. Paral·lelament va realitzar els estudis de matemàtiques, obtenint el 1968 la seva llicenciatura en matemàtiques per la Universitat de Barcelona. El 1975 es va doctorar a la mateixa institució. Van ser, juntament amb Assumpció Català, que es va doctorar l'any 1971, les primeres dones a obtenir el doctorat en matemàtiques en aquesta universitat.

Ma Jesús Bayarri (1956-2014)



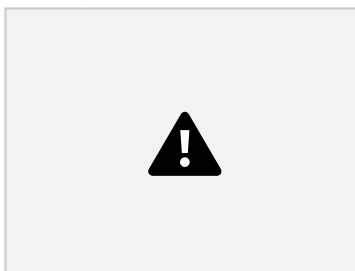
Coneguda científicament com a M.J. (Susie) Bayarri, va ser una estadista espanyola pionera en el camp de l'estadística bayesiana. Presidenta de la Societat Internacional d'Anàlisi Bayesiana durant el 1998 i de la Societat Espanyola de Biometria entre el 2001 i el 2003.

Marta Macho (1962)



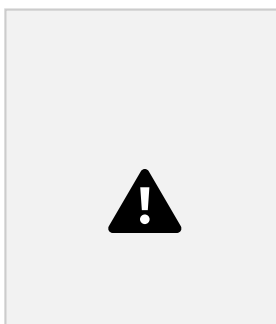
Matemàtica i divulgadora científica basca. És professora de Geometria i Topologia a la Universitat del País Basc i especialista en Teoria Geomètrica de Foliacions i Geometria no commutativa. També és editora de l'espai digital Dones amb Ciència de la Càtedra de Cultura Científica pel qual ha rebut diversos premis, entre els quals hi ha el Premi Emakunde d'Igualtat 2016.

Maryam Mirzakhani (1977-2017)



Matemàtica iraniana i professora de matemàtiques a la Universitat de Stanford. El 2014 va ser guardonada amb la Medalla Fields, sent la primera dona a rebre aquest premi equivalent al Nobel de les matemàtiques.

Clara Grima (1971)



Professora de Matemàtiques i divulgadora de Ciències Matemàtiques per la Universitat de Sevilla. Actualment fa un programa de matemàtiques a La2 "Una matemàtica viene a verte".

